

Ordin nr. 162/09.09.2020

pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 74/2014 pentru aprobarea Conținutului-cadru al avizelor tehnice de racordare

Având în vedere dispozițiile art. 2 alin. (4) și ale art. 28 alin. (2) din Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 59/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 9 alin. (1) lit. h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin.

Art. I. – Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 74/2014 pentru aprobarea conținutului-cadru al avizelor tehnice de racordare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 603 din 13 august 2014, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Anexa nr. 1 se modifică și se completează după cum urmează:

a) La titlu, nota de subsol 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

”¹ Prezentul conținut-cadru poate fi utilizat și pentru situația racordării unei rețele de distribuție/unui sistem HVDC/unui loc de consum cu instalație de stocare. În acest caz se înlocuiește sintagma "loc de consum" cu sintagma "nod de consum"/"sistem HVDC"/"loc de consum cu instalație de stocare". În avizul tehnic de racordare emis utilizatorului se preiau din conținutul-cadru numai prevederile corespunzătoare caracteristicilor locului de consum în cauză. Avizele tehnice de racordare emise utilizatorilor clienți casnici pot avea un conținut simplificat, preluându-se din prezentul conținut-cadru numai prevederile aplicabile.”

b) După punctul 1, se introduc două puncte noi, punctele 1¹ și 1² cu următorul cuprins:

”1¹. Sistem HVDC/stație de conversie

Descrierea schemei de racordare în c.a.: .....

Descrierea schemei stației de conversie în c.c.: .....

Nr. crt.	Un c.a.* (kV)	Un c.c. (kV)	Un c.a./fază (kV)	Pmax abs (kW)	Pmax evac (kW)	Qmax abs (kVAr)	Qmax evac (kVAr)	Observații
1	2	3	4	5	6	7	8	9

*Un c.a. reprezintă tensiunea nominală în punctul de racordare.

NOTĂ:

U_n = tensiune nominală;

$c.c.$ = curent continuu;

$c.a.$ = curent alternativ;

$P_{max\ abs}$ = putere activă maximă absorbită;

$P_{max\ evac}$ = putere activă maximă evacuată;

$Q_{max\ abs}$ = puterea reactivă maximă absorbită;

$Q_{max\ evac}$ = puterea reactivă maximă evacuată;

1². Instalație de stocare

Tabelul 1

Nr. crt.	Tip IS*	Pi IS (kW)	Pmax evac IS (kW)	Pmax abs IS (kW)	Capacitate max totală stocată de IS (Ah)	Observații
1	2	3	4	5	6	7

Tabelul 2

Nr. crt.	Nr. de elemente de stocare	Pi/element de stocare (kW)	Capacitatea max/element de stocare (Ah)	Qmax evac în reg de încărcare** (kVAr)	Qmax abs în reg de încărcare** (kVAr)	Qmax evac în reg de descărcare*** (kVAr)	Qmax abs în reg de descărcare** * (kVAr)	Observații
1	2	3	4	5	6	7	8	9

* Instalație de stocare de tip electric (baterie Li-Ion), termic, cinetic.

** Regim de încărcare = regim de absorbție de putere activă din rețea.

*** Regim de descărcare = regim de evacuare de putere activă în rețea.

NOTĂ:

IS = instalație de stocare;

$P_i IS$ = putere activă instalată totală a instalației de stocare (valoarea maximă între puterea momentană de încărcare și de descărcare);

$P_i/element\ de\ stocare$ = putere activă instalată pe element de stocare;

$P_{max\ evac\ IS}$ = putere activă maximă evacuată în rețea;

$P_{max\ abs\ IS}$ = putere activă maximă absorbită din rețea;

$Capacitate\ max/element\ de\ stocare$ = capacitatea maximă pe element de stocare;

$Capacitate\ max\ totală\ stocată\ de\ IS$ = capacitatea maximă totală stocată de instalația de stocare;

$Q_{max\ evac/abs\ în\ reg\ de\ încărcare}$ = puterea reactivă evacuată/absorbită în regim de încărcare;

$Q_{max\ evac/abs\ în\ reg\ de\ descărcare}$ = puterea reactivă evacuată/absorbită în regim de descărcare.”

c) La punctul 2, literele a), f) și g) se modifică și vor avea următorul cuprins:

”a) punctul de racordare este stabilit la nivelul de tensiune .....V, la ..... (capacitățile energetice la care se realizează racordarea);

.....
f) măsurarea energiei electrice se realizează prin ..... (structura grupului de măsurare a energiei electrice, tipul contorului, integrarea în sistemul de comunicație, cerințele tehnice minime pentru echipamentele de măsurare, inclusiv pentru transformatoarele de măsurare) .....

g) punctul de delimitare a instalațiilor este stabilit la nivelul de tensiune .....V, la ..... (elementul fizic unde se face delimitarea).”

d) La punctul 3, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”3. (1) Cerințe pentru protecțiile și automatizările la:

a) punctul de racordare.....;

b) punctul de delimitare a instalațiilor..... .”

e) La punctul 3, partea introductivă a alineatului (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(2) Alte cerințe, nominalizate (precizate numai dacă sunt aplicabile, conform reglementărilor tehnice în vigoare):”.

f) La punctul 3 alineatul (2), după litera c) se introduc două noi litere, literele d) și e), cu următorul cuprins:

”d) pentru sistemele HVDC.....

e) pentru instalațiile de stocare.....”

g) La punctul 7, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”7. (1) Odată cu tariful de racordare, utilizatorul va plăti operatorului de rețea sau primului utilizator, după caz, conform prevederilor Regulamentului și ale contractului de racordare, suma de ..... lei, stabilită în fișa de calcul anexată, drept compensație bănească.”

h) La punctul 9, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(2) Termenul și condițiile de realizare de către operatorul de rețea a lucrărilor de întărire precizate la pct. 2 lit. d) se prevăd în contractul de racordare.”

i) Punctul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

”10. (1) Pentru proiectarea și executarea lucrărilor din categoria prevăzută la pct. 2 lit. c), operatorul de rețea încheie un contract de achiziție publică pentru proiectarea și/sau executarea de lucrări cu un operator economic atestat de autoritatea competentă, respectând procedurile de atribuire a contractului de achiziție publică.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), contractul pentru proiectarea și/sau executarea lucrărilor din categoria celor prevăzute la pct. 2 lit. c) se poate încheia prin una dintre următoarele modalități:

a) de către operatorul de rețea cu un anumit proiectant și/sau constructor atestat, ales de către utilizator, în condițiile în care utilizatorul cere în scris, explicit, acest lucru operatorului de rețea, înainte de încheierea contractului de racordare;

b) de către utilizator cu un anumit proiectant și/sau constructor atestat, ales de către acesta, în condițiile în care utilizatorul a notificat în scris, explicit, acest lucru operatorului de rețea, înainte de încheierea contractului de racordare.

(3) Operatorul de rețea proiectează și execută lucrările prevăzute la pct. 2 lit. d) cu personal propriu sau atribuie contractul de achiziție publică pentru proiectare/executare de lucrări unui operator economic atestat, respectând procedurile de atribuire a contractului de achiziție publică.

(4) În situațiile prevăzute la alin. (2), tariful de racordare prevăzut la pct. 6 alin. (1) se recalculează conform prevederilor Regulamentului, corelat cu rezultatul negocierii dintre utilizator și proiectantul și/sau constructorul pe care acesta l-a ales. Operatorul nu are dreptul de a interveni în negocierea dintre utilizator și proiectantul și/sau constructorul pe care acesta l-a ales.

(5) Instalațiile rezultate în urma lucrărilor prevăzute la pct. 2 lit. c) finanțate de către utilizatori sunt în proprietatea acestora și sunt exploatate de către operatorul de rețea, în baza unei convenții-cadru inițiate de către operator, având ca obiect predarea în exploatare de către utilizator operatorului a instalației de racordare recepționate și puse în funcțiune. Instalațiile rezultate în urma lucrărilor prevăzute la pct. 2 lit. c) finanțate de către operatorii de rețea sunt în proprietatea acestora.”

j) La punctul 13, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”13. (1) Cerințele standardelor de performanță pentru serviciile prestate de operatorul de distribuție și de operatorul de transport și de sistem, după caz, referitoare la asigurarea continuității serviciului și la calitatea tehnică a energiei electrice, reprezintă condiții minime pe care respectivul operator de rețea are obligația să le asigure utilizatorilor în punctele de delimitare. Durata maximă pentru restabilirea alimentării după o întrerupere neplanificată este stabilită prin standardul de distribuție sau standardul de transport, după caz. Pentru nerespectarea termenelor prevăzute, după caz, de standardul de distribuție sau de

standardul de transport, operatorii de rețea acordă utilizatorilor compensații, în condițiile prevăzute de standardul respectiv.”

k) Punctul 15 se modifică și va avea următorul cuprins:

”15. (1) În scopul asigurării unei funcționări selective a instalațiilor de protecție și automatizare din instalația proprie, utilizatorul asigură accesul operatorului de rețea pentru corelarea permanentă a reglajelor acestora cu cele ale instalațiilor din amonte.

(2) Echipamentul și aparatajul prin care instalația de utilizare se racordează la rețeaua electrică trebuie să corespundă normelor tehnice în vigoare în România, inclusiv Normativului pentru proiectarea, execuția și exploatarea instalațiilor electrice aferente clădirilor, indicativ I7-2011, aprobat prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și turismului nr. 2741/2011.”

l) La punctul 17 alineatul (2), după litera b) se introduc trei litere noi, literele c)–e) cu următorul cuprins:

”c) la expirarea perioadei de valabilitate a acordurilor/autorizațiilor sau a perioadei de valabilitate a aprobărilor legale în baza cărora a fost emis avizul tehnic de racordare;

d) în cazul în care documentele prevăzute la art. 14 alin. (1¹) din Regulament se anulează printr-o hotărâre judecătorească definitivă, emisă în perioada de valabilitate a avizului tehnic de racordare;

e) la încetarea valabilității acordurilor/autorizațiilor și/sau a aprobărilor legale în baza cărora a fost emis avizul tehnic de racordare pentru orice temei, constatată prin hotărâre judecătorească definitivă.”

2. Anexa nr. 2 se modifică și se completează după cum urmează:

a) Notele de subsol 1 și 2 aferente titlului anexei și părții introductive se modifică și vor avea următorul cuprins:

”¹ Prezentul conținut-cadru poate fi utilizat și pentru situația racordării unui loc de producere/loc de consum și de producere cu instalație de stocare sau unui loc de producere cu sistem HVDC/loc de producere cu instalație de stocare și sistem HVDC sau unei instalații de stocare. În acest caz se înlocuiește sintagma "loc de producere"/"loc de consum și de producere" cu sintagma ”loc de producere/loc de consum și de producere cu instalație de stocare” sau ”loc de producere cu sistem HVDC/loc de producere cu instalație de stocare și sistem HVDC" sau ”instalație de stocare”. În avizul tehnic de racordare emis utilizatorului se menține fie sintagma "loc de producere", fie "loc de consum și de producere" și se preiau din conținutul-cadru numai prevederile aplicabile. Avizele tehnice de racordare pentru locurile de consum și de producere ale prosumatorilor care dețin instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu puterea instalată prevăzută la art. 14 alin. (6) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se emit în aceleași condiții cu cele prevăzute în Procedura privind racordarea la rețelele electrice de interes public a locurilor de consum și de producere aparținând

prosumatorilor, care dețin instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu puterea instalată de cel mult 27 kW pe loc de consum, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 69/2020, denumită în continuare *Procedura*, și preiau din prezentul conținut-cadru numai prevederile aplicabile.

² Se completează motivul solicitării, conform prevederilor art. 5 din Regulament, respectiv conform prevederilor Procedurii.”

b) La punctul 1, marcatorul ”- generatoare asincrone și sincrone:” se modifică și va avea următorul cuprins:

”- generatoare asincrone și sincrone:

Nr. crt.	Nr. UG	Tipul UG (de exemplu, As, S)	Tip UG (T, H ,E)	Un/UG (V)	Pn UG (kW)	Sn UG (kVA)	Pi total (kW)	U (kV)	Pmax produsă de UG (kW)	Pmin produsă de UG (kW)	Qmax (kVAr)	Qmin (kVAr)	Sevac (kVA)	Observații
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
TOTAL:														

NOTĂ:

UG = unitate generatoare;

As = asincron;

S = sincron;

T = termo;

H = hidro ;

E = eolian;

Un/UG = tensiune nominală la borne;

U = tensiunea în punctul de racordare;

Pn = putere activă nominală;

Sn = putere aparentă nominală;

Pi = putere activă instalată;

Pmax = putere activă maximă;

Pmin = putere activă minimă;

Qmax = putere reactivă maximă evacuată de UG la *Pmax*;

Qmin = putere reactivă minimă absorbită de UG la *Pmax*;

Sevac = puterea aparentă aprobată pentru evacuare în rețea.”

c) La punctul 1, marcatorul ”- generatoare fotovoltaice:” se modifică și va avea următorul cuprins:

” - module generatoare de tip fotovoltaic:

Nr. crt.	Nr. panouri	Tip panou	Pi panou (c.c.) (kW)	Pi total panouri (c.c.) (kW)	Pmax debitat de panouri (c.c.) (kW)	Capacitate baterii de acumuloare*) (Ah)	Pi total panouri pe 1 invertor (c.c.) (kW)	Observații
1	2	3	4	5	6	7	8	9
TOTAL:								

*) Coloană completată numai dacă sistemul fotovoltaic are baterii de acumuloare.

Panou = panou fotovoltaic

Pi = putere activă instalată

c.c. = curent continuu

Pmax = putere activă maximă

d) La punctul 1, după nota din subsolul tabelului aferent marcatorului ”- generatoare fotovoltaice:” se introduc patru noi marcatore, marcatorele ”- invertoare”, ”- mijloace de compensare a energiei reactive”, ”sistem HVDC pentru MGCCC” și ”instalație de stocare”, cu următorul cuprins:

”- invertoare

Nr. crt.	Nr. invertoare	Tipul invertoarelor	Un invertor (c.a.) (kV)	Pi invertor (c.a.) (kW)	Capacitate de stocare* (Ah)	Pmax invertor (c.a.) (kW)	Pmax centrală formată din module generatoare (kW)	Observații
1	2	3	4	5	6	7	8	9
TOTAL:								

* Coloană completată numai dacă sistemul fotovoltaic are baterii de acumuloare/sisteme de stocare.

NOTĂ:

Un = tensiune nominală;

Pi = putere activă instalată;

Pmax = putere activă maximă;

c.a. = curent alternativ;

- mijloace de compensare a energiei reactive:

Nr. crt.	Tip echipament de compensare	Qn (kVAr)	Qmin (kVAr)	Qmax (kVAr)	Nr. trepte*	Observații
1	2	3	4	5	6	7
TOTAL:						

*Se completează dacă tipul de echipament de compensare utilizat are reglaj în trepte.

- sistem HVDC pentru MGCCC

Nr. crt.	Un c.a.* (kV)	Un c.c. (kV)	Un c.a./fază (kV)	Pmax abs (kW)	Pmax evac (kW)	Qmax abs (kVAr)	Qmax evac (kVAr)	Observații
1	2	3	4	5	6	7	8	9
TOTAL:								

*Un c.a. reprezintă tensiunea nominală în punctul de racordare.

NOTĂ:

U_n = tensiune nominală;

c.c. = curent continuu;

c.a. = curent alternativ;

$P_{max\ abs}$ = putere activă maximă absorbită;

$P_{max\ evac}$ = putere activă maximă evacuată;

$Q_{max\ abs}$ = puterea reactivă maximă absorbită;

$Q_{max\ evac}$ = puterea reactivă maximă evacuată.

- instalație de stocare

Tabelul 1

Nr. crt.	Tip IS*	Pi IS (kW)	Pmax evac IS (kW)	Pmax abs IS (kW)	Capacitate max totală stocată de IS (Ah)	Observații
1	2	3	4	5	6	7

Tabelul 2

Nr. crt.	Nr. de elemente de stocare	Pi/element de stocare (kW)	Capacitatea max/element de stocare (Ah)	Qmax evac în reg de încărcare** (kVAr)	Qmax abs în reg de încărcare** (kVAr)	Qmax evac în reg de descărcare*** (kVAr)	Qmax abs în reg de descărcare*** (kVAr)	Observații
1	2	3	4	5	6	7	8	9

* Instalație de stocare de tip electric (baterie Li-Ion), termic, cinetic.

** Regim de încărcare = regim de absorbție de putere activă din rețea.

*** Regim de descărcare = regim de evacuare de putere activă în rețea.

NOTĂ:

IS = instalație de stocare;

$P_i\ IS$ = putere activă instalată totală a instalației de stocare (valoarea maximă între puterea momentană de încărcare și de descărcare);

$P_i/element\ de\ stocare$ = putere activă instalată pe element de stocare;

$P_{max\ evac\ IS}$ = putere activă maximă evacuată în rețea;

$P_{max\ abs\ IS}$ = putere activă maximă absorbită din rețea;

$Capacitate\ max/element\ de\ stocare$ = capacitatea maximă pe element de stocare;

$Capacitate\ max\ totală\ stocată\ de\ IS$ = capacitatea maximă totală stocată de instalația de stocare;

$Q_{max\ evac/abs\ în\ reg\ de\ încărcare}$ = puterea reactivă evacuată/absorbită în regim de încărcare;

Q_{max} evac/abs în reg de descărcare = puterea reactivă evacuată/absorbită în regim de descărcare.”

e) La punctul 3, literele a), f) și g) se modifică și vor avea următorul cuprins:

”a) punctul de racordare este stabilit la nivelul de tensiune ..... V, la ..... (capacitățile energetice la care se realizează racordarea);

.....
f) măsurarea energiei electrice se realizează prin ..... (structura grupului de măsurare a energiei electrice, tipul contorului, integrarea în sistemul de comunicație, cerințele tehnice minime pentru echipamentele de măsurare, inclusiv pentru transformatoarele de măsurare);

g) punctul de delimitare a instalațiilor este stabilit la nivelul de tensiune ..... V, la ..... (elementul fizic unde se face delimitarea);”.

f) La punctul 3, după litera g) se introduce o nouă literă, litera g¹) cu următorul cuprins:

”g¹) punctul de interfață (punctul de racordare a instalațiilor de producere a energiei electrice la instalația de utilizare a locului de producere/locului de consum și de producere) este stabilit la nivelul de tensiune ..... V, la/în/pe ..... ”

g) La punctul 4, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”4. (1) Cerințe pentru protecțiile și automatizările (limitare de putere, automatica de sistem, scheme speciale de protecție) la:

a) punctul de racordare: .....

b) punctul de delimitare a instalațiilor: .....

c) punctul de interfață din rețeaua utilizatorului:.....;”

h) La punctul 4 alineatul (2), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

”c) pentru principalele echipamente de măsurare, protecție, control și automatizare din instalațiile utilizatorului, inclusiv din circuitele de curent alternativ aferente instalațiilor de producere a energiei electrice.....;”

i) La punctul 4 alineatul (2), după litera c) se introduc trei noi litere, literele d)–f), cu următorul cuprins:

”d) viteza de variație a frecvenței și intervalul de timp în care unitatea generatoare are capacitatea de a rămâne conectată la rețea .....

e) pentru sistemele HVDC .....

f) pentru instalațiile de stocare.....”

j) Punctul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

”6. Centralele, unitățile generatoare și/sau instalațiile de stocare și/sau sistemele HVDC, după caz, trebuie să respecte cerințele tehnice de proiectare, racordare și de funcționare prevăzute în reglementările tehnice în vigoare.”

k) La punctul 9, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”9. (1) Odată cu tariful de racordare, utilizatorul va plăti operatorului de rețea sau primului utilizator, după caz, conform prevederilor Regulamentului și ale contractului de racordare, suma de ..... lei, stabilită în fișa de calcul anexată, drept compensație bănească.”

l) La punctul 11, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

”2)Termenul și condițiile de realizare de către operatorul de rețea a lucrărilor de întărire precizate la pct. 3 lit. d) se prevăd în contractul de racordare.”

m) La punctul 11 alineatul (5), litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

”d) achitarea costurilor care revin operatorului de rețea pentru lucrările de întărire a rețelei în amonte de punctul de racordare, în cazul în care motivul întârzierii se datorează faptului că respectivele costuri nu sunt prevăzute în programul de investiții al operatorului de rețea. În condițiile în care utilizatorul optează pentru achitarea acestor costuri, respectivele cheltuieli i se returnează de către operatorul de rețea printr-o modalitate convenită între părți, ce urmează a fi prevăzută în contractul de racordare, cu excepția cazului în care utilizatorul suportă costurile integral, prin tarif de racordare conform prevederilor pct. 12 alin. (4).”

n) Punctul 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

”12. (1) Pentru proiectarea și executarea lucrărilor din categoria prevăzută la pct. 3 lit. c), operatorul de rețea încheie un contract de achiziție publică pentru proiectarea și/sau executarea de lucrări cu un operator economic atestat de autoritatea competentă, respectând procedurile de atribuire a contractului de achiziție publică.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), contractul pentru proiectarea și/sau executarea lucrărilor din categoria celor prevăzute la pct. 3 lit. c) se poate încheia prin una dintre următoarele modalități:

a) de către operatorul de rețea cu un anumit proiectant și/sau constructor atestat, ales de către utilizator, în condițiile în care utilizatorul cere în scris, explicit, acest lucru operatorului de rețea, înainte de încheierea contractului de racordare;

b) de către utilizator cu un anumit proiectant și/sau constructor atestat, ales de către acesta, în condițiile în care utilizatorul a notificat în scris, explicit, acest lucru operatorului de rețea, înainte de încheierea contractului de racordare.

(3) Operatorul de rețea proiectează și execută lucrările prevăzute la pct. 3 lit. d) cu personal propriu sau atribuie contractul de achiziție publică pentru proiectare/executare de lucrări unui operator economic atestat, respectând procedurile de atribuire a contractului de achiziție publică.

(4) Prin derogare de la prevederile alin. (3), contractul pentru proiectarea și/sau executarea lucrărilor din categoria celor prevăzute la pct. 3 lit. d) subpct. (i) se poate încheia de către operatorul de rețea și cu un anumit proiectant și/sau constructor atestat, ales de către utilizator, în condițiile în care utilizatorul suportă integral, prin tarif de racordare, costul lucrărilor de întărire și solicită în scris, explicit, acest lucru operatorului de rețea, înainte de încheierea contractului de racordare.

(5) În situațiile prevăzute la alin. (2) și (4), tariful de racordare precizat la pct. 8 alin. (1) se recalculează conform prevederilor Regulamentului, corelat cu rezultatul negocierii dintre utilizator și proiectantul și/sau constructorul pe care acesta l-a ales. Operatorul nu are dreptul de a interveni în negocierea dintre utilizator și proiectantul și/sau constructorul pe care acesta l-a ales.

(6) Instalațiile rezultate în urma lucrărilor prevăzute la pct. 3 lit. c) finanțate de către utilizatori sunt în proprietatea acestora și sunt exploatate de către operatorul de rețea, în baza unei convenții-cadru inițiate de către operator, având ca obiect predarea în exploatare de către utilizator operatorului a instalației de racordare recepționate și puse în funcțiune. Instalațiile rezultate în urma lucrărilor prevăzute la pct. 3 lit. c) finanțate de către operatorii de rețea sunt în proprietatea acestora.”

o) Punctul 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

”14. Utilizatorul, cu excepția prosumatorului care deține locuri de consum și de producere prevăzute cu instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu puterea instalată prevăzută la art. 14 alin. (6) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare, încheie convenția de exploatare prin care se precizează modul de realizare a conducerii operaționale prin dispecer, condițiile de exploatare și întreținere reciprocă a instalațiilor, reglajul protecțiilor, executarea manevrelor, intervențiile în caz de incidente.”

p) La punctul 15, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

”15. (1) Cerințele standardelor de performanță pentru serviciile prestate de operatorul de distribuție și de operatorul de transport și de sistem, după caz, referitoare la asigurarea continuității serviciului și la calitatea tehnică a energiei electrice reprezintă condiții minime pe care respectivul operator de rețea are obligația să le asigure utilizatorilor în punctele de delimitare. Durata maximă pentru restabilirea alimentării după o întrerupere neplanificată este stabilită prin standardul de distribuție sau standardul de transport, după caz. Pentru nerespectarea termenelor prevăzute, după caz, de standardul de distribuție sau de

standardul de transport, operatorii de rețea acordă utilizatorilor compensații, în condițiile prevăzute de standardul respectiv.”

q) La punctul 15, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

”(4) Prosumatorii care dețin instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu puterea instalată prevăzută la art. 14 alin. (6) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare, asigură accesul operatorului de rețea în incinta/zona în care sunt amplasate instalațiile de producere pentru verificarea de către operator a calității tehnice a energiei electrice livrate în rețea, în aceleași condiții cu cele prevăzute în *Procedură*.”

r) Punctul 17 se modifică și va avea următorul cuprins:

”17. (1) În scopul asigurării unei funcționări selective a instalațiilor de protecție și automatizare din instalația proprie, utilizatorul asigură accesul operatorului de rețea pentru corelarea permanentă a reglajelor acestora cu cele ale instalațiilor din amonte.

(2) Echipamentul și aparatajul prin care instalația de utilizare se racordează la rețeaua electrică trebuie să corespundă normelor tehnice în vigoare în România, inclusiv Normativului pentru proiectarea, execuția și exploatarea instalațiilor electrice aferente clădirilor, indicativ I7-2011, aprobat prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și turismului nr. 2741/2011.”

s) La punctul 19 alineatul (2), după litera c) se introduc trei noi litere, literele d)–f), cu următorul cuprins:

”d) la expirarea perioadei de valabilitate a acordurilor/autorizațiilor sau a perioadei de valabilitate a aprobărilor legale în baza cărora a fost emis avizul tehnic de racordare;

e) în cazul în care documentele prevăzute la art. 14 alin. (1¹) din Regulament se anulează printr-o hotărâre judecătorească definitivă, emisă în perioada de valabilitate a avizului tehnic de racordare;

f) la încetarea valabilității acordurilor/autorizațiilor și/sau a aprobărilor legale în baza cărora a fost emis avizul tehnic de racordare pentru orice temei, constatată prin hotărâre judecătorească definitivă.”

Art. II. – Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. III. – Operatorii economici din sectorul energiei electrice au obligația de a întreprinde toate măsurile necesare punerii în aplicare a prevederilor ordinului prevăzut la art. I, astfel cum a fost modificat și completat prin prezentul ordin.

Art. IV. – Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I și intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2021, cu excepția prevederilor art. III, care intră în vigoare la data publicării.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei
Dumitru Chiriță